

Aan: Veiligheidsregio Groningen
T.a.v. dhr. R. Knoop
Postbus 66
9700 AB Groningen

Baarn, 24 februari 2023
Onderwerp: Brandweezorg Groningen 2030

Uw referentie: Z/22/048752/96538
Behandeld door: M. Lasker

Geachte heer Knoop,

Dank voor het toezenden van de stukken in relatie tot Brandweezorg Groningen 2030. Wij gaan graag in op de door u geboden mogelijkheid om te reageren. Wij hebben de stukken gelezen vanuit het perspectief van onze visie op brandweezorg (<https://www.brandweervrijwilligers.nl/2428-2/>). Verder hebben wij onze analyse en bevindingen besproken met vertegenwoordigers van onze leden uit uw regio.

Alvorens een complete zienswijze te geven hebben wij nog een aantal verdiepende vragen.

Opkomsttijden/positionering uitrukposten: het dekkingsplan is opgesteld middels een systematiek¹ die is gebaseerd op statistische informatie over de samenstelling van buurten, uitruktijden op basis van handmatige invoer en rijtijden die met behulp van een commercieel rijtijdenmodel worden berekend. Uit deze rekenexercitie volgt een overzicht van de (theoretische) realiseerbaarheid van opkomsttijden voor gebouwcategorieën, met een bandbreedte van 6 minuten. Op de overschrijdingen wordt een analyse uitgevoerd van de "ernst" van de overschrijding, en worden aandachtsgebieden en – objecten geïdentificeerd.

Volgens de systematiek liggen aan de berekening van opkomsttijden registratiegegevens (o.a. gerealiseerde tijden uit het verleden) ten grondslag, uit het dekkingsplan is niet herleidbaar welke dit zijn, en hoe deze eventueel (zoals dat in de handreiking heet) "verrijkt" zijn. Kunt u dit toelichten?

Verder is in de systematiek aangegeven dat experts op basis van regionale kennis van het gebied, incidentbestrijding en risicobeheersing aanpassingen kunnen doen aan een categorie, en dat experts een eindoordeel kunnen geven over de repressieve dekking. Onduidelijk is welke experts betrokken zijn geweest bij dit oordeel en welke aanpassingen eventueel gedaan zijn. Kunt u dit nader toelichten?

Het oordeel over de opkomsttijden op gebiedsniveau is "ruim voldoende", althans volgens de gehanteerde systematiek. Hierbij wordt door de opstellers aangetekend dat er voor slagkracht geen oordeel kan worden gegeven omdat daar "slechts een conceptnorm" voor beschikbaar zou zijn. Dit lijkt ons onjuist omdat in de systematiek in tabel 3 een beoordelingskader is gegeven. Mogelijk wilt u uw oordeel nader toelichten.

¹ Landelijk Uniforme Systematiek voor Dekkingsplannen, herziene handreiking V 3.0

In het dekkingsplan wordt niet duidelijk waar de inzet van een 2^e of 3^e TS uit Duitsland gerekend is. Verder vragen wij ons af of de opkomsttijd van een voertuig uit Duitsland (zo deze met de gebruikte modellen berekend kan worden) gecorrigeerd is voor de extra tijd die nodig is om de communicatie en de inzet af te stemmen. Kunt u dit toelichten?

In het dekkingsplan is de opkomst van de officier van dienst niet opgenomen, kunt u toelichten hoe de verwachte opkomst van deze repressieve functionaris zich verhoudt tot de opkomst van de tweede en derde TS?

Dan onze eerste opmerkingen ten aanzien van de inhoud:

Er moet onderkent worden dat de gehanteerde systematiek uit de gehanteerde handreiking voor het beoordelen van de dekking per saldo leidt tot langere opkomsttijden dan die welke in het verleden als wenselijk werden gezien. Bekend is dat in de periode voor de regionalisering door de gemeentelijke brandweerkorpsen en gemeentebesturen maatwerk is gemaakt. Door de nu gehanteerde benadering gebaseerd op CBS buurten lijkt dit maatwerk verloren te gaan.

De waardering "ruim voldoende" is mogelijk binnen de gehanteerde methode juist, objectief gezien is dit echter een nieuwe stap in het verlengen van de opkomsttijd en reductie van de slagkracht van de brandweer in Groningen². Wij missen in de stukken een concrete weergave van deze keuze, die het bestuur van de VRG met het accepteren van deze werkwijze impliciet heeft gemaakt.

Verder is onze zorg dat, nu de beoordeling van "zorgelijk" naar "ruim voldoende" is verschoven, er ruimte ontstaat om het aantal posten verder te beperken, dan wel concessies te doen aan de slagkracht.

In het dekkingsplan wordt naar ons oordeel onvoldoende ingegaan op de aandachtsoBJECTEN uit tabel 9.2. Het algemene oordeel "ruim voldoende" is naar ons oordeel niet houdbaar voor veel van deze objecten, immers: het eerste voertuig komt volgens de systematiek al later dan de bovengrens van de bandbreedte. De inzet begint dus op achterstand. In gebieden waar de tweede en derde TS ook buiten de bandbreedte aankomen zou het oordeel o.i. bijgesteld moeten worden. In paragraaf 3.2.2 is weliswaar een plan van aanpak opgenomen, maar tot het moment dat dit plan daadwerkelijk resultaat heeft opgeleverd adviseren wij om het oordeel op objectniveau te herzien.

In algemene zin zien wij dat het aantal uitrukposten in Groningen langzaam afneemt. De personele en materiele sterkte neemt daarmee eveneens af. In het Eemsmond gebied zijn recent twee posten samengevoegd, in Pekela staat een samenvoeging gepland, en het zuidelijk deel van de provincie wordt geopteerd voor verplaatsing van een post in plaats van het realiseren van een extra post.

Verder begrijpen wij dat er binnen de VRG discussie is over het handhaven van de 2^e TS-sen op een aantal posten. Daarmee ontstaat ook druk op de formatie op deze posten, wat gevolgen heeft voor de opkomsttijd van de overblijvende TS in een dergelijke post.

In het organisatieplan ontbreekt informatie over het verloop van de repressieve sterkte, de invloed hiervan op de voertuigbezettingen en een concrete ambitie met betrekking tot de repressieve personele sterkte in totaliteit en op het niveau van de individuele post. Uit de organisatie horen wij dat de potentiële instroom soms stagneert omdat de hoge opleidingskosten niet zouden opwegen tegen bijvoorbeeld beperkte beschikbaarheid van een kandidaat overdag, of omdat opleidingsplaatsen c.q. budgetten ontbreken.

² Door het ministerie van VenJ werden de opkomsttijden in 2012 nog "zorgelijk" genoemd. In vergelijking met de normtijden uit het Besluit Veiligheidsregio's zijn de referentiewaarden voor opkomsttijden uit de gebruikte handreiking 15 tot 20% langer geworden. waar de grens van de bandbreedte wordt gehanteerd zijn de maximale opkomsttijden nagenoeg verdubbeld.

Wij zouden het organisatieplan graag aangevuld zien met een paragraaf die beschrijft hoe de posten met betrekking tot personele sterkte voldoende robuust gaan worden.

Het organisatieplan ontbeert verder een concrete ambitie met betrekking tot behoud van Brandweer Vrijwilligers, de beoogde sterkte per post om voldoende robuustheid te realiseren en (als basis hiervoor) een doorwrochte analyse van wat mensen in de regio Groningen beweegt om Brandweer Vrijwilliger te worden en te blijven.

In algemene zin wordt veel aandacht besteed aan de materiele en organiseerbare onderwerpen, processen en procedures (want wetten en regels). Niet de gebouwen, techniek en procedures / protocollen, maar juist de beschikbaarheid van voldoende en gemotiveerde Brandweer Vrijwilligers in een fijnmazig netwerk leidt tot goede brandweezorg. Een gegeven is dat investeringen in materiele zaken aanzienlijk eenvoudiger te plannen en te controleren zijn dan de beschikbaarheid van voldoende medewerkers, waarvan de opkomst een vrijwillige karakter heeft. Dit vraagt o.i. meer aandacht in de plannen.

Een vertaling in financiële middelen om de brandweezorg in de beschreven vorm uit te voeren ontbreekt nog. De kosten voor het opzetten en in stand houden van niet direct repressieve taken (gebouwen, logistiek, onderhoud, centralisatie van ondersteunende taken, beheer etc.) hebben wij de afgelopen jaren zien toenemen. Onze zorg is dat een verdere verschuiving plaatsvindt in de kostenstructuur waarbij relatief meer middelen besteed worden aan materiele systemen en processen, kosten die voortvloeien uit interne procedures en niet-repressieve personele kosten. Onze zorg is dat dit (bij een gelijkblijvende begroting) ten koste gaat van middelen om Brandweer Vrijwilligers te vinden en te binden.

Wij zien uw antwoorden op de gestelde vragen met belangstelling tegemoet, wij denken ongeveer een werkweek na ontvangst nodig te hebben om een complete zienswijze te kunnen presenteren.

Voor eventuele vragen of toelichting kunt u zich wenden tot de heer M.P. Lasker, bereikbaar via 06-53522006.

Met vriendelijke groet,

Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Dokter', is written over a faint, illegible printed name.

Marcel Dokter
voorzitter